

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

DRUGO ODJELJENJE

PREDMET VUČINIĆ protiv CRNE GORE

(Predstavka br. 44533/10)

PRESUDA

STRAZBUR

5. septembar 2017. godine

Ova presuda je pravosnažna ali može biti predmet redakcijske izmjene.

U predmetu Vučinić protiv Crne Gore,

Evropski sud za ljudska prava (Drugo odjeljenje), na zasijedanju Komiteta u sastavu:

Paul Lemmens, *predsjednik*,

Nebojša Vučinić,

Stéphanie Mourou-Vikström, *sudije*,

and Hasan Bakırcı, *zamjenik registrara odjeljenja*,

Na vijećanju na sjednici bez prisustva javnosti, održanoj 4. jula 2017. godine,

donosi sljedeću presudu koja je usvojena tog dana:

POSTUPAK

1. Predmet je pokrenut predstavkom (br. 44533/10) protiv Crne Gore koja je podnijeta Sudu na osnovu člana 34 Konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljem tekstu: „Konvencija”) od strane državljanina Crne Gore, g-dina Petra Vučinića, (u daljem tekstu: „podnosilac predstavke”), 31. jula 2010. godine.

2. Podnosioca predstavke je zastupala g-đa J. Bročić Nikić, advokat iz Podgorice. Vladu Crne Gore (u daljem tekstu: „Vlada”) je zastupala njihova zastupnica, g-đa V. Pavličić.

3. Dana 3. decembra 2014. godine žalbe u vezi dužine trajanja postupaka su komunicirane Vladi, a ostali dio predstavke je proglašen neprihvatljivim.

4. Vlada je uložila prigovor na ispitivanje predstavke od strane Komiteta. Nakon razmatranja prigovora Vlade, Sud ga je odbacio.

ČINJENICE**OKOLNOSTI PREDMETA**

5. Podnosilac predstavke je rođen 1949. godine i živi u Podgorici.

6. Podnosilac predstavke je bio zaposlen u firmi za izvoz sa sjedištem u Ljubljani, Slovenija. Nakon raspada Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, 15. oktobra 1991. godine, poslodavac podnosioca predstavke je zatvorio poslovniciu u Podgorici. U skladu sa domaćim zakonima u relevantnom vremenu, podnosilac predstavke je imao pravo na naknadu u iznosu od 24 mjesečne zarade.

A. Prvi niz građanskih postupaka

7. Dana 5. oktobra 1991. godine podnosilac predstavke je osnovao trgovinsku kompaniju sa sjedištem u prostorijama njegovog bivšeg poslodavca. Dana 25. marta 1992. godine podnio je zahtjev za rješenje o ispunjenosti uslova za obavljanje djelatnosti Sekretarijatu za privredu i razvoj Podgorice. Dana 3. oktobra 1997. godine podnosilac predstavke je primio rješenje od Ministarstva privrede Republike Crne Gore.

8. Dana 29. decembra 1998. godine je podnio građansku tužbu Osnovnom sudu u Podgorici tražeći naknadu za materijalnu štetu koji je pretrpio dok je čekao ovo rješenje.

9. Dana 10. marta 1999. godine Osnovni sud je odlučio da nije nadležan da odlučuje u ovom predmetu i odbacio njegovu tužbu. Ovu odluku je ukinuo Viši sud 17. septembra 1999. godine i vratio je na ponovno postupanje Osnovnom sudu.

10. Dana 30. aprila 2004. godine Osnovni sud je presudio djelimično u korist podnosioca predstavke. Viši sud u Podgorici je preinačio ovu odluku 24. januara 2008. godine i odbio zahtjev podnosioca predstavke.

11. Neodređenog datuma 2008. godine podnosilac predstavke je izjavio reviziju Vrhovnom sudu. Taj sud je ukinuo presudu Višeg suda 7. maja 2008. godine i predmet vratio na ponovno postupanje.

12. Dana 11. juna 2009. godine Viši sud je ponovo odbio zahtjev podnosioca predstavke.

13. Dana 4. marta 2010. godine Vrhovni sud je potvrdio ovu odluku. Presuda Vrhovnog suda je uručena podnosiocu predstavke 1. aprila 2010. godine.

B. Drugi niz građanskih postupaka

14. Dana 23. aprila 2002. godine podnosilac predstavke je podnio tužbu tražeći isplatu 24 lična dohotka (vidjeti gornji stav 6) protiv Opštine Podgorica i Republike Crne Gore.

15. Dana 5. februara 2004. godine, Osnovni sud u Podgorici je odbio tužbu podnosioca predstavke. Podnosilac predstavke je uložio žalbu.

16. Dana 9. novembra 2004. godine Viši sud u Podgorici je ukinuo ovu odluku i vratio predmet na ponovno razmatranje Osnovnom sudu.

17. Dana 16. maja 2006. godine Osnovni sud je ponovo odbio tužbeni zahtjev podnosioca predstavke.

18. Dana 27. maja 2008. godine Viši sud je djelimično ukinuo gore navedenu presudu. Vratio je predmet na ponovno razmatranje u ukidnom dijelu.

19. Podnosilac predstavke je izjavio reviziju u vezi presude od 16. maja 2006. godine koju je potvrdio Viši sud. Vrhovni sud je odbio reviziju 3. marta 2009. godine.

20. Dana 16. januara 2010. godine Osnovni sud je odbio tužbeni zahtjev podnosioca predstavke u odnosu na dio presude od 16. maja 2006. godine koji je vraćen na ponovno postupanje. Ovu odluku je potvrdio Viši sud 4. juna 2010. godine.

21. Dana 18. januara 2011. godine Vrhovni sud je odbio izjavljenu reviziju podnosioca predstavke. Ova presuda je dostavljena podnosiocu predstavke 7. februara 2011. godine.

22. Neodređenog datuma 2011. godine podnosilac predstavke je uložio ustavnu žalbu.

23. Dana 19. aprila 2013. godine Ustavni sud je odbio žalbu podnosioca predstavke. Ova odluka je dostavljena podnosiocu predstavke 28. maja 2013. godine.

PRAVO

I. NAVODNA POVREDA ČLANA 6 STAV 1 KONVENCIJE

24. Podnosilac predstavke se žalio da dužina trajanja građanskih postupaka u konkretnom predmetu nije bila u skladu sa zahtjevom “razumnog vremena” sadržanom u članu 6 stav 1 Konvencije, u kojem je navedeno kako slijedi:

“Tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama ... svako ima pravo na ... suđenje u razumnom roku pred ...sudom...”

A. U vezi sa prvim nizom građanskih postupaka

1. Prihvatljivost

(a) Usklađenost *ratione temporis*

25. Vlada je navela da se ne može smatrati odgovornom za odlaganja koja su se dogodila prije nego što je Konvencija stupila na snagu u odnosu na Crnu Goru 3. marta 2004. godine.

26. Podnosilac predstavke nije dao komentare u ovom smislu.

27. Sud primjećuje da je podnosilac predstavke pokrenuo sporne građanske postupke pred Osnovnim sudom decembra 1998. godine. Postupci su još uvijek u toku. Sud je utvrdio da sporni postupci spadaju u nadležnost *ratione temporis* od 3. marta 2004. godine. S obzirom da se prigovor Vlade mora razumjeti kao prigovor na nadležnost Suda *ratione temporis*, s toga mora biti odbačen (vidjeti *Đuković protiv Crne Gore* (odl.), br. 38419/08, stav 25, 13 jun 2017. godine).

(b) Iscrpljivanje domaćih pravnih lijekova

28. Vlada je izjavila da podnosilac predstavke nije iscrpio sve djelotvorne domaće pravne lijekove. Konkretno, navela je da je mogao da ubrza postupak putem kontrolnog zahtjeva ili da mu se dosudi naknada na osnovu tužbe za pravično zadovoljenje.

29. Podnosilac predstavke je osporio ove argumente.

30. Sud je već utvrdio da u vrijeme kada je predstavka podnijeta nije bilo djelotvornih pravnih lijekova u smislu žalbi koje se odnose na dužinu trajanja postupka: kontrolni zahtjev je postao djelotvoran od 4. septembra 2013. godine (vidjeti *Vukelić protiv Crne Gore*, br. 58258/09, stav 85, 4. jun 2013. godine), tužba za pravično zadovoljenje je postala djelotvoran pravni lijek od 18. oktobra 2016. godine (vidjeti *Vučeljić protiv Crne Gore* (odl.), br. 59219/15, stav 30, 18. oktobar 2016. godine), dok je ustavna žalba postala djelotvorna od 20. marta 2015. godine (vidjeti *Siništaj i drugi protiv Crne Gore*, br. 1451/10 i 2 dr., stav 123, 24. novembar 2015. godine i *Vučeljić protiv Crne Gore* (odl.) gore navedena, stav 31). U tom smislu, Sud ne može zaključiti drugačije nego da, s obzirom da prije podnošenja predstavke Sudu podnosilac predstavke nije imao na raspolaganju djelotvorne pravne lijekove, prigovor Vlade mora biti odbačen.

(c) Zaključak

31. Sud primjećuje da žalba podnosioca predstavke nije očigledno neosnovana u smislu člana 35 stav 3(a) Konvencije. Dalje primjećuje da nije neprihvatljiva ni po drugim osnovima. Na osnovu toga, predstavka mora biti proglašena prihvatljivom.

2. Osnovanost

32. Podnosilac predstavke je ponovio svoju žalbu da građanski postupci u vezi naknade materijalne štete nijesu okončani u razumnom vremenu kako je to propisano članom 6 stav 1 Konvencije.

33. Vlada je tvrdila da nije bilo povrede člana 6 Konvencije.

34. Postupci su započeti 29. decembra 1998. godine, ali period koji se uzima u razmatranje počinje 3. marta 2004. godine (vidjeti gornji stav 27). Sporni period je okončan 1. aprila 2010. godine. Trajao je, stoga, šest godina i jedan mjesec na tri nivoa nadležnosti. Ipak, prilikom procjene razumnosti dužine, u obzir se moraju uzeti stanje postupka kada je Konvencija stupila na snagu u odnosu na Crnu Goru (vidjeti *Laventis protiv Litvanije*, br. 58442/00, stav 86, 28. novembar 2002. godine; i *Duković*, gore navedena, stav 27). Na osnovu toga Sud primjećuje da su tog datuma postupci već trajali pet godina i dva mjeseca.

35. Razumnost dužine trajanja postupka mora biti procijenjena u svjetlu okolnosti predmeta i u odnosu na sljedeće kriterijume: složenost predmeta, ponašanje podnosioca predstavke i relevantnih organa, kao i od kakvog je

značaja predmet spora za podnosioca predstavke (vidjeti, između ostalih, *Frydlender protiv Francuske* [VV], br. 30979/96, stav 43, ECHR 2000-VII).

36. Ispitujući sav materijal koji mu je bio dostavljen i u odnosu na svoju praksu na ovu temu, Sud smatra da u odsustvu bilo kakvog opravdanja dužina trajanja postupka više od šest godina je bila prekomjerna i nije ispunila zahtjev „razumnog vremena”.

37. Na osnovu toga, bilo je povrede člana 6 stav 1.

B. U vezi sa drugim nizom građanskih postupaka

38. Sud primjećuje da je žalba u vezi dužine trajanja drugog niza građanskih postupaka podnijeta Sudu 26. novembra 2013. godine, odnosno nakon što je odluka Ustavnog suda uručena podnosiocu predstavke.

39. Sud primjećuje da ustavna žalba nije bila djelotvoran pravni lijek za dužinu trajanja postupka u relevantnom periodu (vidjeti *Boucke protiv Crne Gore*, br. 26945/06, stav 79, 21. februar 2012. godine, *Živaljević protiv Crne Gore*, br. 17229/04, stav 68, 8. mart 2011. godine) a postala je djelotvorna tek od 20. marta 2015. godine (vidjeti gornji stav 30). Podnosilac predstavke je trebao da podnese predstavku Sudu u roku od šest mjeseci nakon što mu je uručena odluka Vrhovnog suda, a to znači ne kasnije od 7. avgusta 2011. godine.

40. Na osnovu toga, Sud zaključuje, u vezi sa ovim nizom postupaka, da je žalba uložena van roka od šest mjeseci pa na osnovu toga mora biti proglašena neprihvatljivom u skladu sa članom 35 stav 1 i 4 Konvencije.

II. PRIMJENA ČLANA 41 KONVENCIJE

41. Član 41 Konvencije predviđa:

“Kada Sud utvrdi prekršaj Konvencije ili protokola uz nju, a unutrašnje pravo Visoke strane ugovornice u pitanju omogućava samo djelimičnu odštetu, Sud će, ako je to potrebno, pružiti pravično zadovoljenje oštećenoj strani.”

A. Naknada štete

42. Podnosilac predstavke je tražio naknadu materijalne i nematerijalne štete u iznosu od 479.654,09 eura.

43. Vlada je osporila ovaj zahtjev.

44. Sud ne nalazi bilo kakvu uzročnu vezu između utvrđene povrede i navodne materijalne štete; na osnovu toga odbacuje ovaj zahtjev. Ipak, dodjeljuje podnosiocu predstavke 500,00 eura na ime nematerijalne štete.

B. Troškovi postupka

45. Podnosilac predstavke je tražio 12.451,07 eura za troškove postupka nastale pred domaćim sudovima i 500,00 eura za troškove nastale u postupku pred Sudom.

46. Vlada je osporila zahtjev.

47. Uzimajući u razmatranje dokumenta koja je imao na raspolaganju, Sud smatra razumnim da dodijeli iznos od 500,00 eura za pokrivanje troškova pred Sudom.

C. Zatezna kamata

48. Sud smatra da je primjereno da kamatna stopa bude zasnovana na najnižoj kamatnoj stopi Evropske centralne banke uz dodatak od tri procenta poena.

IZ TIH RAZLOGA, SUD, JEDNOGLASNO,

1. *Proglašava* žalbu o dužini prvog niza postupaka prihvatljivom;
2. *Proglašava* žalbu o dužini drugog niza postupaka neprihvatljivom;
3. *Utvrđuje* da je bilo povrede člana 6 stav 1 Konvencije u vezi sa prvim nizom građanskih postupaka;
4. *Utvrđuje*
 - (a) da tužena država treba da plati podnosiocu predstavke, u roku od tri mjeseca od dana pravosnažnosti ove presude, u skladu sa članom 44 stav 2 Konvencije, sljedeće iznose:
 - (i) 500,00 (pet stotina eura), na ime nematerijalne štete;
 - (ii) 500,00 (pet stotina eura), plus bilo koji porezi koji se mogu naplatiti podnosiocu predstavke, na ime troškova postupka;
 - (b) da će se od dana isteka gore pomenuta tri mjeseca do dana isplate obračunavati kamata koja je jednaka najnižoj kamatnoj stopi Evropske centralne banke uz dodatak od tri procenta poena;

5. *Odbija* ostatak zahtjeva podnosioca predstavke za pravičnim zadovoljenjem.

Sačinjeno na engleskom jeziku, u pismenoj formi, dana 5. septembra 2017. godine, na osnovu Pravila 77 stav 2 i 3 Poslovnika Suda.

Hasan Bakircı
zamjenik registrara

Paul Lemmens
predsjednik